

บทที่ 2

บทบาทของเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม (The Role of Money in the macro-economic system)

ในส่วนนี้จะเป็นการพิจารณาศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับบทบาทของเงินที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เพื่อค้นหาคำตอบที่สำคัญให้แก่เจ้าหน้าที่ทางการเงินถึงความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) และขอบเขต (Scope) ของการดำเนินนโยบายการเงินในอันที่จะใช้แก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจต่างๆ ที่เกิดขึ้นและ/หรือเพื่อการนำพาระบบเศรษฐกิจเข้าสู่การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ จากข้อยุติที่ได้จากการศึกษาบทบาทของเงินนี้ย่อมสามารถใช้เป็นหลักฐานที่จะสามารถใช้สนับสนุนหรือคัดค้านการดำเนินนโยบายการเงินได้เป็นอย่างดี ถ้าบทบาทของเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจ (Money does matter) ที่จะแสดงให้เห็นถึงความกว้างไกลของการใช้และความมีประสิทธิภาพของการดำเนินนโยบายการเงิน แต่ถ้าบทบาทของเงินที่รับทราบไม่มีความสำคัญเลยต่อระบบเศรษฐกิจ (money does not matter) ก็แสดงให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพของการที่จะดำเนินนโยบายการเงินลงไปภายใต้ระบบเศรษฐกิจนั้นๆ เผล่านี่จึงเห็นได้ว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำนโยบายการเงินที่จะต้องทราบถึงบทบาทของเงินที่มีอยู่ให้ได้อย่างถูกต้องเสียก่อนว่าบทบาทของเงินมีความสำคัญหรือไม่? และความสำคัญนั้นมีมากน้อยแค่ไหน? เพราะจะทำให้เจ้าหน้าที่มีความเชื่อมั่นต่อการที่จะดำเนินนโยบายการเงินอย่างหนึ่งอย่างใดลงไปหรือยอมรับที่จะเปิดโอกาสให้นโยบายเศรษฐกิจอื่นๆ ได้จัดทำดำเนินการลงไปแทนที่เมื่อพบว่านโยบายการเงินไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อสามารถให้ทราบได้ถึงบทบาทของเงินได้อย่างกว้างขวางครอบคลุมสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปแบบต่างๆ เราก็จะพิจารณาศึกษาบทบาทของเงินตามแนวทางของทฤษฎีการเงินต่างๆ ที่มีอยู่ เพื่อที่จะสามารถนำบทบาทของเงินภายใต้สภาพการณ์ที่ใกล้เคียงกับระบบเศรษฐกิจที่เป็นอยู่จริงมาทำการวิเคราะห์เพื่อประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

บทบาทของ เงินต่อระบบ เศรษฐกิจส่วนรวมที่จะทำการศึกษาคืออะไร เราจะแยกศึกษาระบบ เศรษฐกิจตามแนวคิดต่างๆ ดังต่อไปนี้ตามลำดับ

- 1). บทบาทของเงินที่มีต่อระบบ เศรษฐกิจส่วนรวมตามแนวคิดของนัก เศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก (Classical System)
- 2). บทบาทของเงินที่มีต่อระบบ เศรษฐกิจส่วนรวมตามแนวคิดของนัก เศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์ (Keynesian System)
- 3). บทบาทของเงินที่มีต่อระบบ เศรษฐกิจส่วนรวมตามแนวคิดของศาสตราจารย์ มิลตัน ฟรีดแมน (Milton Friedman) หรือนัก เศรษฐศาสตร์กลุ่มการเงินนิยม (Monetarists)

ก่อนที่จะเข้าไปพิจารณาศึกษาบทบาทของเงินตามแนวคิดต่างๆ นั้น ขอทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับที่ว่าบทบาทของเงินมีความสำคัญหรือไม่มีความสำคัญนั้นมีความหมายอย่างไร? เสียก่อน ความหมายในเรื่องบทบาทของเงินมีความสำคัญหรือไม่นั้นในคำราวต่างๆ ก็อาจแสดงความหมายที่แตกต่างกันไป บ้างก็มุ่งให้มีความสำคัญแต่เฉพาะตัวแปร เศรษฐกิจในส่วนที่เป็นตัวแปรที่แท้จริงเพียงอย่างเดียว⁽¹⁾ ดังนั้น ถ้าการเปลี่ยนแปลงของเงินมีผลกระทบที่ทำให้ตัวแปร เศรษฐกิจที่แท้จริงนี้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ก็จะยอมรับว่าบทบาทของเงินมีความสำคัญอย่างแท้จริง (money does matter) แต่น้ำการเปลี่ยนแปลงของเงินไม่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของตัวแปร เศรษฐกิจที่แท้จริงแล้ว บทบาทของเงินจะถือว่าไม่มีความสำคัญ

(1) ตัวแปร เศรษฐกิจโดยส่วนรวม (Macro-variables) แบ่งออกเป็นสองประเภทใหญ่ด้วยกันคือตัวแปร เศรษฐกิจที่แท้จริง (Real Variables) คือตัวแปรประเภทที่มีผลต่อกิจกรรมที่แท้จริงของระบบ เศรษฐกิจ ได้แก่ การจ้างงาน, ผลผลิต, ค่าจ้างที่แท้จริง, อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง เป็นต้น และตัวแปร เศรษฐกิจที่เป็นตัวเงินหรือตัวแปรทางการเงิน (Monetary Variable) คือตัวแปร เศรษฐกิจประเภทที่อาจเปลี่ยนแปลงโดยไม่มีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรมที่แท้จริงของระบบ เศรษฐกิจก็ได้ เช่น รายได้ประชาชาติที่เป็นตัวเงิน, ระดับราคาค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน, อัตราดอกเบี้ยเป็นตัวเงิน เป็นต้น

แต่ประการใดเลย (money does not matter) โดยกลุ่มนี้มีทัศนคติที่ว่าตัวแปร เศรษฐกิจที่แท้จริง เท่านั้นที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของสวัสดิการทางเศรษฐกิจ (Economic welfare) ของสังคม จึงให้ความหมายในเรื่องบทบาทของเงินในลักษณะดังกล่าว บางกลุ่มก็ให้ความหมายที่แตกต่างออกไป เช่น กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับความหมายของกลุ่มแรกที่ให้ ความสำคัญต่อตัวแปร เศรษฐกิจที่แท้จริง เพียงอย่างเดียว โดยชี้แจงให้เห็นว่า เป็นการให้ความสำคัญเพียงบางส่วน ไม่ครบถ้วนทั้งระบบ ในฐานะของเจ้าหน้าที่ผู้ดำ เนินนโยบายการเงินนั้น มีหน้าที่รับผิดชอบโดยส่วนรวมต่อระบบ เศรษฐกิจทั้งหมด การรับผิดชอบตัวแปร เศรษฐกิจ เพียงบางส่วน เช่นนั้นโดยไม่สนใจตัวแปรอื่นที่เหลืออยู่ อาจจะทำให้สวัสดิการทาง เศรษฐกิจที่เกิดขึ้น แก่สังคมถูกบั่นทอนไปเสียก็ได้ เช่น การทำให้เกิดการจ้างงานในระดับสูง, ผลผลิตขยายตัว ในระดับสูง ในขณะที่เดียวกันละ เลยต่อปัญหาภาวะเงินเฟ้อในระดับสูง เป็นต้น เพราะฉะนั้นควร ที่จะให้ความสำคัญแก่ตัวแปร เศรษฐกิจทุกประเภทที่มีอยู่ในระบบ เศรษฐกิจ เพื่อสามารถควบคุม ตัวแปร เศรษฐกิจทุกประเภทให้อยู่ในระดับที่ห้องการได้มากที่สุด เช่น ให้มีการจ้างงานในระดับ สูงควบคู่กัน ไปด้วยกับการมีเสถียรภาพของระดับราคา เป็นต้น เช่นนี้ในกลุ่มที่สองจึงให้ความหมาย บทบาทของเงินว่า ถ้าการเปลี่ยนแปลงของเงินมีผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปของตัว แปร เศรษฐกิจทั้งสองประเภทนี้พร้อมกันไปแล้วก็จะถือว่าบทบาทของ เงินมีความสำคัญ (money does matter) แต่ถ้าการเปลี่ยนแปลงของเงินมีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงของตัวแปร เพียง ประเภทใดประเภทหนึ่ง ก็ถือว่าบทบาทของเงินไม่มีความสำคัญ (money does not matter)

จากความหมายบทบาทของ เงินดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เราจะยึดถือความหมาย บทบาทของเงินประการหลังที่ว่า "บทบาทของเงินจะมีความสำคัญก็ต่อ เมื่อสามารถมีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงของตัวแปร เศรษฐกิจทั้งสองประเภทไปพร้อมๆ กัน" มาใช้เพื่อ เป็นข้อยุติสำหรับการ ศึกษาบทบาทของเงินที่มีต่อระบบ เศรษฐกิจส่วนรวมตามแนวความคิดต่างๆ ต่อไป⁽²⁾

(2) ควรระวังการสับสนที่อาจเกิดขึ้นจากการให้ความหมายบทบาทของ เงินที่แตกต่างกันไป ซึ่งนักศึกษาอาจพบในตำราบางเล่ม

อีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนเสียก่อน คือความแตกต่างของข้อความที่ว่า "เงินมีบทบาทความสำคัญหรือไม่มีความสำคัญ" (money does or does not matter) กับข้อความที่ว่า "ตัวแปรทางการเงินมีบทบาทสำคัญหรือไม่มีบทบาทความสำคัญ" (monetary variables do or do not matter) ในบางกรณีที่เราพบว่า money does not matter ก็จะไม่ได้หมายความว่า monetary variables do not matter ตามไปด้วย (ทั้งนี้เพราะเงินเป็นเพียงส่วนหนึ่งของตัวแปรทางการเงินเท่านั้น) ซึ่งถ้าหากว่าการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรทางการเงินอื่นๆ เช่น โครงสร้างของอัตราดอกเบี้ย หรือ ปริมาณสินเชื่อที่มีให้กู้ยืม มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรเศรษฐกิจทั้งสองประเภทแล้ว ก็ยังแสดงว่า monetary variables do matter อยู่ ประสิทธิภาพของการดำเนินนโยบายการเงินก็จะยังคงมีอยู่ถึงแม้ว่า money does not matter ก็ตาม

สำหรับความหมายของเงินที่จะใช้สำหรับการพิจารณา จะใช้ความหมายในแบบแคบคือ $M_1 = C + D$ สำหรับในระบบ เศรษฐกิจของสำนักคลาสสิกและสำนักเคนส์และใช้ความหมายของเงินแบบกว้าง $M_2 = C + D + T$ สำหรับการวิเคราะห์ระบบ เศรษฐกิจตามแนวคิดของพวกการเงินนิยม และระบบ เศรษฐกิจที่ทำการวิเคราะห์ต่อไปนี้เป็นระบบ เศรษฐกิจปิด (Close Economy)

บทบาทของเงินที่มีต่อระบบ เศรษฐกิจส่วนรวมในแนวคิดของนัก เศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก
(The Role of Money in a Classical Macro-System)

เมื่อเรากล่าวถึงสำนักคลาสสิก เราได้หมายถึงนัก เศรษฐศาสตร์ เฉพาะคนใดคนหนึ่งลงไป แต่เราจะหมายถึง ผลงานที่มาจากแนวความคิดที่ได้มีการจัดรูปโดยกลุ่มของบรรดานัก เศรษฐศาสตร์ที่มีมาตั้งแต่ตอนกลางของศตวรรษที่ 18 จนกระทั่งถึงช่วงที่เกิดภาวะ เศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ของโลกในทศวรรษของปี 1930 การพิจารณาบทบาทของเงินในส่วนนี้เราจะดำเนินการพิจารณาโดยเริ่มจากการศึกษาถึงโครงสร้างต่างๆ ของระบบ เศรษฐกิจ

ความสัมพันธ์ของโครงสร้างต่างๆ ของระบบ เศรษฐกิจ โดยส่วนรวมตามแนวความคิดของนัก เศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก จากนั้นก็จะพิจารณาบทบาทของ เงินที่มีต่อระบบ เศรษฐกิจ โดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบ เศรษฐกิจ แล้วจึง เปรียบ เติบกับการ เปลี่ยนแปลง ของตัวแปร เศรษฐกิจ เพื่อสรุปว่าบทบาทของ เงินมีความสำคัญอย่างไรหรือไม่?

เราจะ เริ่มพิจารณาโครงสร้างระบบ เศรษฐกิจของคลาสสิกจากแนวคิดที่ เป็นศูนย์กลางสำคัญประการหนึ่ง ⁽³⁾ คือกฎของเซย์ (Say's Law) เป็นแนวความคิดที่นักปราชญ์ และนัก เศรษฐศาสตร์ชาวฝรั่งเศสชื่อ Jean Baptiste Say (1767-1832) ได้สรุปออกมา เป็นกฎในข้อความที่ว่า "Supply creates its own demand" หรือ "ซัพพลายจะเป็นสิ่ง ที่สร้างดีมานด์ขึ้นมา" โดยนัยความหมายของข้อความดังกล่าวก็คือ ไม่ว่าระดับของผลผลิตหรือ รายได้ที่ถูกผลิตหรือถูกสร้างขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตามจะนำไปสู่การใช้จ่ายในระดับที่ เท่าเทียมกัน และขนาดของการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมดนั้นก็เพียงพอที่จะซื้อสินค้าและบริการ ที่ผลิตขึ้นมาได้ทั้งหมด หรือหมายความอย่างง่ายๆ ว่ามูลค่าของสินค้าและบริการที่ถูกผลิตขึ้นมา จะต้องเท่ากับมูลค่าของค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นพอดี หรือก็คือซัพพลายรวม เท่ากับดีมานด์รวมนั่นเอง จากกฎของ เซย์นี้ถ้า เป็นจริงก็จะแสดงว่าผลผลิตของประเทศที่ผลิตขึ้นมาในระดับใดก็ตามจะถูก ต้องการซื้อ หรือดีมานด์ไปทั้งหมดพอดี คือจะไม่มีส่วนที่ขายไม่ได้เหลือเกิดขึ้น เราจะพิจารณา ต่อไปว่ากฎของเซย์ดังกล่าวนี้มีความถูกต้องหรือ เป็นจริงหรือไม่ภายใต้ระบบการแลกเปลี่ยน 2 ระบบด้วยกัน เริ่มจากระบบการแลกเปลี่ยนพื้นฐานที่ง่าย ๆ ก่อนคือ ระบบการแลกเปลี่ยนแบบ ของแลกของ (Barter System) และระบบที่มีสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนหรือระบบที่มีการ ใช้เงิน เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน (Money using economy)

สำหรับระบบ เศรษฐกิจที่ใช้สิ่งของแลกเปลี่ยนกันโดยตรง (Barter system) เราจะ เห็น ได้ชัด เจนว่ากฎของ เซย์เป็นจริง อาจจะเป็นเพราะว่ากฎของ เซย์นั้นโดยเริ่มแรก

(3) แนวคิดที่ เป็นศูนย์กลางหลักอันสำคัญในระบบของคลาสสิกอีกประการหนึ่งก็คือ แนวคิดในเรื่องของทฤษฎีปริมาณเงินของคลาสสิก (The Classical Quantity Theory of Money) ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

แล้วดึงขึ้นมา เพื่อใช้กับระบบของแลกของ⁽⁴⁾ โดยจะพบว่าบุคคลที่เป็นผู้ผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นผู้ที่ทำให้เกิดซัพพลายของผลผลิตนั้น ต่างก็มีวัตถุประสงค์ของการผลิต 2 ประการคือ

1. เพื่อนำสินค้าและบริการอื่นๆ มาเพื่อใช้บริโภคสำหรับตนเอง (for personal use)
2. เพื่อนำสินค้าและบริการส่วนที่เกินจากเพื่อใช้บริโภคส่วนตัวไปใช้แลกเปลี่ยนกับสินค้าและบริการของผู้ผลิตรายอื่นๆ ที่ตนเองต้องการและผลิตเองไม่ได้

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการที่ผู้ผลิตคนหนึ่ง เสนอสินค้าที่ตนเองผลิตได้เพื่อแลกเปลี่ยน (หรือขาย) กับสินค้าชนิดต่างๆ ที่ต้องการจากผู้ผลิตรายอื่นๆ โดยการแลกเปลี่ยนที่จะเกิดขึ้นได้นี้ก็จะหมายความว่ามูลค่าของสินค้าที่จะนำมาแลกเปลี่ยนกันนั้นจะต้องมีมูลค่าที่เท่าเทียมกันภายใต้อัตราการแลกเปลี่ยนที่ทั้งคู่แลกเปลี่ยนทั้งสองได้ตกลงกัน ดังนั้น สินค้าที่ถูกผลิตขึ้นมาหรือซัพพลายของสินค้าก็เพื่อที่จะนำไปแลกเปลี่ยนกับสินค้าอีกชนิดหนึ่งหรือตีมาตรฐานในตัวในสินค้าอีกชนิดหนึ่งนั่นเอง และก็มีมูลค่าที่เท่ากัน หรือซัพพลายเท่ากับตีมาตรฐานเสมอในแง่ของระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมก็จะหมายความว่าซัพพลายรวมจะเท่ากับตีมาตรฐานรวมเสมอ อย่างไรก็ตามจะปฏิเสธไม่ได้เลยว่า ในบางครั้งสินค้าบางอย่างอาจจะมีมากเกินไป (Over-supplies) และในขณะเดียวกันสินค้าและบริการบางอย่างก็อาจจะมีน้อยเกินไป (Under-supplies) ดังเช่นที่ผู้ผลิตสินค้าและบริการบางรายอาจพบว่าไม่สามารถหาผู้ผลิตรายอื่นเพื่อทำการแลกเปลี่ยนสินค้า ณ ระดับอัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดได้ในจำนวนที่ต้องการทำการแลกเปลี่ยน อย่างไรก็ตาม เมื่อสภาพการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นก็จะเกิดการปรับตัวโดยผู้ผลิตสินค้าและบริการที่มากเกินไปก็อาจจะลดปริมาณการผลิตลงและเพิ่มเวลาพักผ่อนมากยิ่งขึ้น หรือเปลี่ยนไปทำการผลิตสินค้าและบริการชนิดอื่นๆ ที่เป็นที่ต้องการ ดังนั้น สินค้าที่มีมากเกินไปก็จะลดจำนวนลง สินค้าที่มีน้อยเกินไปก็จะถูกผลิตเพิ่มมากขึ้น ในที่สุดแล้วจากกลไกการแลกเปลี่ยนของตลาดก็จะทำให้ส่วนที่เกินและส่วนที่ขาดของสินค้าและบริการที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจหมดสิ้นไป เรื่องสินค้าล้น

(4) Edward Shapiro, Macroeconomic Analysis, Harcourt, Brace & World, Inc., 1966. p.400.

ตลาดหรือ เรื่องของการบริโภคน้อยเกินไปจึงไม่มีเกิดขึ้น มูลค่าชีพหลายรวมของสินค้าและบริการ จะมีค่าเท่ากับมูลค่าดีมานด์รวมของสินค้าและบริการเสมอ เช่นนี้กฎของ เชย์ย่อมจะ เป็นจริงได้ ในระบบการแลกเปลี่ยนแบบของแลกของโดยตรง

สำหรับระบบเศรษฐกิจที่มีการใช้เงิน เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน (money using economy) กฎของ เชย์สามารถที่จะใช้ได้หรือ เป็นจริง เช่นเดียวกับในระบบของแลกของหรือไม่? เพราะถ้ากฎของเชย์สามารถใช้ได้จริง คือมูลค่าของสินค้าและบริการหรือชีพหลายรวมของผลผลิตจะต้องเท่ากับมูลค่าของค่าใช้จ่ายรวมหรือดีมานด์รวมของผลผลิตแล้ว ก็จะต้องแสดงว่าเงินเป็นเพียงสิ่งทอหุ้ม (Veil) ที่มาครอบคลุมอยู่บนกิจกรรมที่แท้จริงของระบบเศรษฐกิจเท่านั้น กฎของเชย์จะใช้ได้หรือเป็นจริงกับระบบที่มีการใช้เงิน เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ภายใต้การบรรจุเงื่อนไขสองประการดังต่อไปนี้

ประการแรก เงินทุนรวมในการผลิตสินค้าและบริการทั้งหมดของระบบเศรษฐกิจ จะต้องมียุคค่าที่เท่ากับผลตอบแทนของปัจจัยการผลิตทั้งหมด (Aggregate factor incomes) ที่ได้ถูกใช้ในการผลิตสินค้าและบริการเหล่านั้น

ประการที่สอง มูลค่ารวมของผลตอบแทนของปัจจัยการผลิตทั้งหมดจะต้องมีมูลค่าที่เท่ากับค่าใช้จ่ายรวมของระบบเศรษฐกิจ

สำหรับเงื่อนไขประการแรกนั้น โดยปกติก็จะ เป็นจริงอยู่แล้วสำหรับภาวะที่เกิดดุลยภาพในขณะหนึ่ง (Static equilibrium) ซึ่งอยู่ภายใต้การยอมรับที่ว่าผลตอบแทนประเภท "กำไร" ทุกประเภททั้งหมดได้ถูกจ่ายออกไปให้แก่ปัจจัยการผลิตคือ ผู้ประกอบการแล้ว (paid out) เหมือนกับผลตอบแทนของปัจจัยการผลิตชนิดอื่นๆ ที่ได้รับไป แต่ในภาวะที่อยู่ในช่วงการผลิตหรือการขยายตัวของการผลิตหรือผลผลิตยังไม่ได้มีการขายออกไป ซึ่งผลตอบแทนประเภทกำไรก็จะยังไม่เกิดขึ้น (จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผลผลิตได้มีการขายผลผลิตนั้นๆ ออกไป) ดังนั้นในช่วงนี้ต้นทุนการผลิตจะมีมูลค่าที่สูงกว่าผลตอบแทนของปัจจัยการผลิต ซึ่งก็จะทำให้เงื่อนไขประการที่หนึ่งนี้ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในขณะนี้ แต่อย่างไรก็ตาม เราก็อาจจะต้องขอสวมมติเพื่อ

ช่วยให้บรรลุเงื่อนไขนี้ได้โดยสามารถที่จะให้ส่วนที่ขาดหายไปของกำไรถูกชดเชยด้วยการให้สินเชื่อกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่างๆ เช่น สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ หรือเงินกู้ยืมจากภาครัฐบาล โดยสมมติว่าเจ้าหน้าที่ที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านสินเชื่อนี้สามารถที่จะทราบได้ถึงจำนวนของส่วนที่ขาดหายไปของกำไรที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ผลผลิตได้ถูกขายออกไป

สำหรับเงื่อนไขประการที่สอง ค่าใช้จ่ายรวมของระบบเศรษฐกิจจะต้องมีมูลค่าเท่ากับผลตอบแทนหรือรายได้รวมของปัจจัยการผลิตที่ได้รับมา เงื่อนไขดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นได้จริงก็ต่อเมื่อ เงินออมที่วางแผนไว้ (planned saving) เท่ากับเงินลงทุนที่วางแผนไว้ (planned investment) นักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกมีแนวความคิดเห็นที่เกี่ยวกับตลาดเงินทุน (Capital Market) คือในเรื่องของเงินออม (saving) ซึ่งเป็นรายได้ส่วนที่ไม่ได้ถูกใช้จ่ายออกไป จำนวนเงินออมจะมีมากหรือน้อยอย่างไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการออมนั้น ยิ่งผลตอบแทนมากก็จะจูงใจให้มีการเก็บออมได้เพิ่มมากขึ้น ในทางตรงข้ามถ้าผลตอบแทนต่ำก็จูงใจได้น้อยที่จะให้มีการเก็บออมเกิดขึ้น ผลตอบแทนของเงินออมนี้ก็แสดงออกมาในรูปของอัตราดอกเบี้ย ดังนั้น ความสัมพันธ์ของเงินออมกับอัตราดอกเบี้ยก็จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน หรือในความหมายของพวกคลาสสิกก็คือ อัตราดอกเบี้ยจะเป็นผลตอบแทนของการเลื่อนความพอใจที่จะได้รับจากการบริโภคด้วยเงินออมที่เก็บไว้ (time preference) ⁽⁵⁾ เส้นเงินออม (หรือเส้น Supply of loanable funds) จะมีลักษณะเป็นเส้นที่พุ่งขึ้นจากซ้ายไปขวา ส่วนทางด้านการลงทุน (Investment) ก็เชื่อว่าขนาดของการลงทุนจะมากน้อยอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเปรียบเทียบกับต้นทุนของเงินทุนที่ได้มาเพื่อใช้ลงทุน อัตราดอกเบี้ยซึ่งเป็นต้นทุนของเงินทุนที่ได้มาจึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน ฉะนั้นเส้นการลงทุน หรือ demand for loanable

(5) หรือมีความหมายว่าค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคก็ถูกกำหนดมาจากอัตราดอกเบี้ยด้วยเช่นกัน

$$C = C(i) \quad \text{โดย} \quad \frac{dC}{di} < 0$$

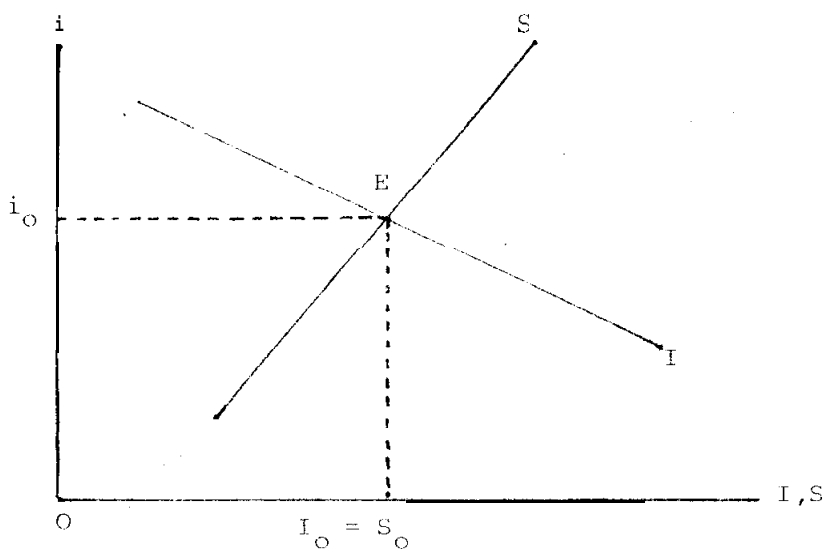
funds จึงมีลักษณะของเส้นที่ลาดลงมาจากซ้ายไปขวา ดังรูปที่ 1 เมื่อเงินออมและเงินลงทุนต่างถูกกำหนดมาจากระดับอัตราดอกเบี้ย พวกคลาสสิกก็เชื่อว่าอัตราดอกเบี้ยจะเป็นกลไกในการปรับทำให้ผลต่างที่เกิดขึ้นระหว่างเงินออมกับเงินลงทุนหมดหายไป หรือทำให้เงินออมและเงินลงทุนเท่ากันในที่สุด

ฟังก์ชันการออม (Saving function)

$$s = S(I) \quad \text{โดย} \quad \frac{dS}{di} > 0$$

ฟังก์ชันการลงทุน (Investment function)

$$I = I(i) \quad \text{โดย} \quad \frac{dI}{di} < 0$$

รูปที่ 1 แสดงดุลยภาพของเงินออมและเงินลงทุน

จากรูปที่ 1 ดุลยภาพของเงินออมและเงินลงทุนจะเท่ากัน ณ ระดับอัตรา

ดอกเบี้ยดุลยภาพ i_0 แต่ถ้าหากเกิดความแตกต่างระหว่างเงินออมและเงินลงทุนขึ้นเมื่อใดอัตราดอกเบี้ย ก็จะเป็นกลไกของการปรับตัวที่ทำให้ความแตกต่างดังกล่าวหมดไป เช่น เมื่อเงินออมมีมากกว่าเงินลงทุน ($S > I$) ก็แสดงว่าเงินทุนที่มีให้ก็ยังมีจำนวนมากกว่าความต้องการ

ที่จะได้เงินทุนนั้น อัตราดอกเบี้ยก็จะมีแนวโน้มลดต่ำลงมาเรื่อยๆ จนกระทั่งทำให้จำนวนของเงินออมและเงินลงทุน เท่ากันที่สุดในที่สุด ในทางตรงข้ามก็เช่นกันถ้า $S > I$ อัตราดอกเบี้ยก็จะถูกปรับตัวให้เพิ่มสูงขึ้น ถ้าเราตั้งข้อสมมุติว่าระยะเวลาการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยมีความรวดเร็วมากแล้ว ก็จะสามารถหมายความว่าเงินออมและเงินลงทุนมีค่าเท่ากันตลอดเวลา ดังนั้นเงื่อนไขประการที่สองก็จะเป็นจริงได้ตลอดเวลาจากการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ย

เมื่อทั้งเงื่อนไขที่หนึ่งและสอง เป็นจริงได้ตลอดเวลา เช่นนี้ ซึ่งแสดงว่ามูลค่าของผลผลิตรวมจะมีค่าเท่ากับมูลค่าของค่าใช้จ่ายรวม ($AS = AD$) หรือเกิดดุลยภาพขึ้นในตลาดสินค้า ฉะนั้นกฎของเซย์ก็จะเป็นจริงได้แม้ในระบบที่มีเงิน เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน เช่นเดียวกับในระบบของแลกเปลี่ยนที่ได้กล่าวมาในตอนต้น

ถึงแม้ว่ากฎของเซย์จะเป็นจริงแล้วทำให้เกิดดุลยภาพขึ้นในตลาดสินค้าก็ตาม แต่จากสิ่งที่กล่าวมาก็ยังไม่มีคำอธิบายอย่างใดที่แสดงให้ทราบว่าดุลยภาพของตลาดสินค้าที่เกิดขึ้นนี้เป็นดุลยภาพ ณ ระดับของการจ้างงานเต็มที่ (full employment) ⁽⁶⁾ เพื่อจะได้ทราบความจริงเกี่ยวกับคำตอบในเรื่องนี้เราก็จะต้องเข้าไปพิจารณาในโครงสร้างตลาดของการผลิตและการจ้างงาน (product and labor market)

โดยความสัมพันธ์ของโครงสร้างการผลิตถูกกำหนดจากปัจจัยการผลิตที่สำคัญคือแรงงาน (N) กับทุน (K) ⁽⁷⁾ และให้จำนวนของผลผลิตถูกกำหนดมาจากจำนวนของแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปใช้ร่วมกับปัจจัยทุนที่สมมุติว่ามีค่าคงที่อยู่จำนวนหนึ่ง (K) ดังนี้ ฟังก์ชันชีพหลายของผลผลิตจะแสดงได้ดังนี้

(6) ข้อสมมุติฐานของภาวะเศรษฐกิจโดยปกติทั่วไปที่นำมาใช้กับการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจที่สำคัญประการหนึ่งคือ ดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจจะอยู่ ณ ระดับของการจ้างงานเต็มที่

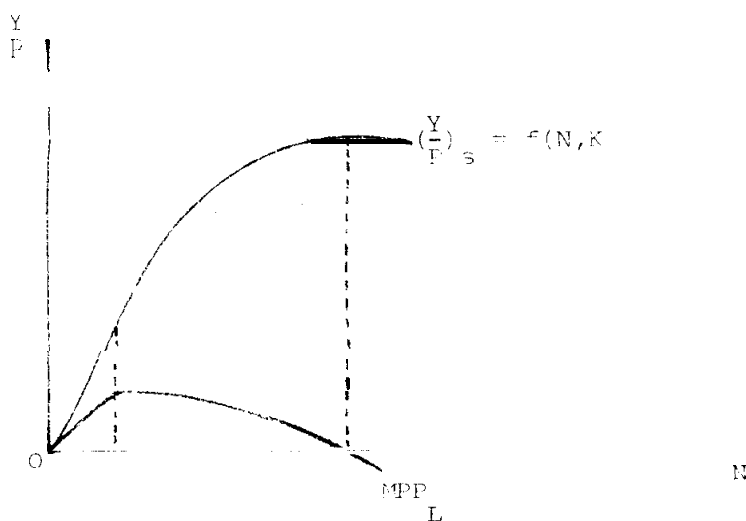
(7) ภายใต้วิทยาการของการผลิตระดับหนึ่ง (Given technology)

$$\left(\frac{Y}{P}\right)_S = f(N, \bar{K})$$

โดย $\frac{d\left(\frac{Y}{P}\right)_S}{dN} > 0$ และ

$$\frac{d^2\left(\frac{Y}{P}\right)_S}{d^2N} < 0 \quad \text{เมื่อการจ้างงาน เกินกว่าระดับหนึ่ง}$$

จากสมการดังกล่าว เหล่านี้ก็แสดงว่าจำนวนของผลผลิตจะเปลี่ยนแปลงในทางเดียวกับ การเปลี่ยนแปลงของจำนวนแรงงาน (ในขณะที่ทุนคงที่อยู่จำนวนหนึ่ง) และผลิตภาพส่วนเพิ่มของแรงงาน (marginal physical product of labor หรือ MPP_L) จะมีค่าเป็นบวกคือ เพิ่มขึ้นเมื่อแรงงานเพิ่มขึ้น แต่อัตราเพิ่มขึ้นจะลดน้อยลงทุกทีเมื่อจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้น (กับทุนที่คงที่) เช่นนี้ เป็นไปตามกฎของการผลิตระยะสั้นคือ กฎของการลดน้อยถอยลง (Law of diminishing returns) เส้นการผลิตนี้อาจแสดงได้ 2 รูปที่ 2 ดังนี้

รูปที่ 2 แสดง เส้นการผลิตของระบบ เศรษฐกิจ

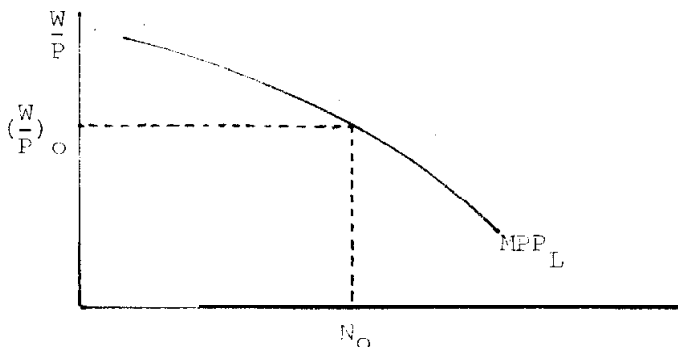
ต่อไปเพื่อจะทราบว่าปริมาณผลผลิตของระบบ เศรษฐกิจจะอยู่ ณ.ระดับใดก็จะเข้าไปพิจารณาในตลาดแรงงาน ในระบบของคลาสสิกข้อสมมุติฐานที่สำคัญของตลาดแรงงานก็คือ

"การแข่งขันอย่างสมบูรณ์" ความหมายที่แสดงก็คือ การที่ค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน (money wage) หรือ W สามารถขึ้นและลงได้อย่างเสรี (Flexibility) ความสภาวะของปริมาณและชีพหลายของแรงงาน

ความต้องการของแรงงานหรือปริมาณของแรงงาน (N_d) ในระบบของคลาสสิกนี้ถูกกำหนดจากค่าจ้างที่แท้จริง (Real wage) หรือ $\frac{W}{P}$ เพียงอย่างเดียว โดย W คือค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน, P คือระดับราคาโดยเฉลี่ยทั่วไป โดยตามทฤษฎีผลผลิตภาพส่วนเพิ่มของแรงงานของคลาสสิก (The Classical marginal productivity theory) นั้น นายจ้างจะจ้างแรงงานในระดับที่ได้อรรถประโยชน์มากที่สุด โดยจะจ้างแรงงานต่อไปเรื่อยๆ ตราบใดที่ผลผลิตของแรงงานหน่วยสุดท้ายที่เพิ่มเข้ามายังคงมีมูลค่าที่มากกว่าต้นทุนที่จ่ายให้กับแรงงานส่วนนั้น หรือ $MPP_L \times P > W$ และจะลดการจ้างแรงงานลง ถ้าหากว่าผลผลิตของแรงงานหน่วยสุดท้ายมีมูลค่าน้อยกว่าต้นทุนที่จ่ายให้กับแรงงานส่วนนั้นหรือ $MPP_L \times P = W$ ดังนั้น ระดับของความต้องการแรงงานของนายจ้างจะอยู่ ณ.ระดับที่มูลค่าของผลผลิตส่วนเพิ่มของแรงงานหน่วยสุดท้ายมีค่าเท่ากับต้นทุนของการจ้างแรงงานหรือ $MPP_L \times P = W$ หรืออาจเขียนใหม่ว่าความต้องการจ้างแรงงานของนายจ้างจะอยู่ ณ.ระดับที่

$$MPP_L = \frac{W}{P}$$

แต่เนื่องจาก MPP_L จะลดลงเรื่อยๆ เมื่อมีการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นดังที่กล่าวแล้ว ในเรื่องความสัมพันธ์ของการผลิต ดังนั้น อาจแสดงให้เห็นความต้องการของแรงงานที่มีความสัมพันธ์กับค่าจ้างที่แท้จริงในทิศทางตรงกันข้ามได้ ดังนี้

รูปที่ 3 แสดงเส้นความต้องการของแรงงาน ณ.ระดับค่าจ้างที่แท้จริงต่างๆ

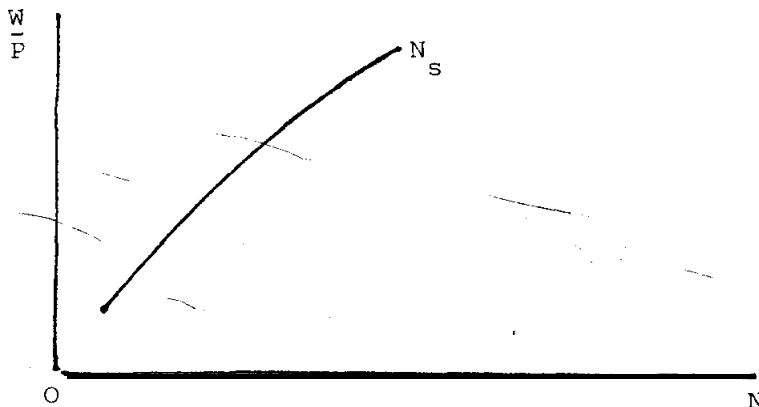
จากรูป ถ้าค่าจ้างที่แท้จริงเท่ากับ $(\frac{W}{P})_0$ ความต้องการที่จะจ้างแรงงานจะเท่ากับ N_0 ทั้งนี้ เพราะระดับการจ้างงานนี้ MPP_L จะมีค่าเท่ากับ $(\frac{W}{P})_0$

ฟังก์ชันความต้องการของแรงงาน

$$N_d = N_d \left(\frac{W}{P} \right) \quad \text{และ}$$

$$\frac{dN_d}{d\left(\frac{W}{P}\right)} < 0$$

ทางด้านซัพพลายของแรงงาน (Supply of Labor) หรือจำนวนของแรงงานที่เสนอตัวเข้ามาทำงาน (N_S) นักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกกล่าวว่า N_S นี้ก็จะถูกกำหนดมาจากค่าจ้างที่แท้จริง เช่นเดียวกัน และความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้จะ เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ $\frac{W}{P}$ เพิ่มขึ้น N_S ก็เพิ่มขึ้น, $\frac{W}{P}$ ลดลง N_S ก็จะลดลง ดังนั้น ก็แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่แท้จริงเท่านั้นที่มีผลต่อจำนวนของแรงงานที่จะเสนอตัวเข้ามาทำงาน เส้นซัพพลายของแรงงานจะมีลักษณะพุ่งขึ้น ไปจากซ้ายไปขวา (upward sloping) ดังรูป

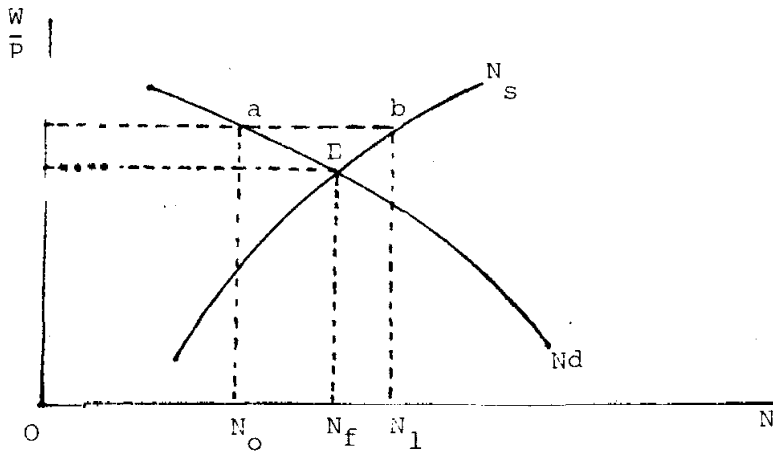
รูปที่ 4 แสดงจำนวนของแรงงานที่เสนอตัวเข้าทำงาน ณ ระดับค่าจ้างที่แท้จริงต่างๆ
ฟังก์ชันซัพพลายของแรงงาน

$$N_s = N_s \left(\frac{W}{P} \right)$$

$$\frac{dN_s}{d \frac{W}{P}} > 0$$

e

ดังนั้น คุณลักษณะของการจ้างแรงงานและค่าจ้างที่แท้จริงก็จะถูกกำหนดจากจุดตัดของเส้น N_d และ N_s ดังรูป

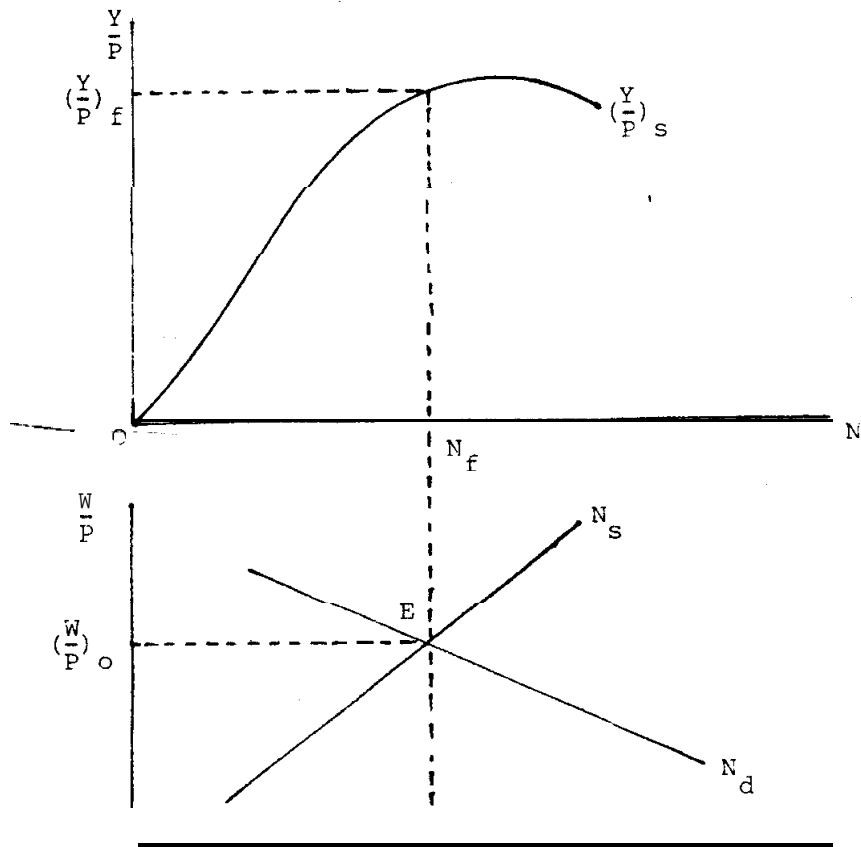

รูปที่ 5 แสดงคุณลักษณะของการจ้างแรงงานในตลาดแรงงาน

จากรูปที่ 5 ก็จะพบว่าคุณลักษณะของการจ้างแรงงานจะอยู่ที่ ณ จุดตัดของเส้น N_d และ N_s ที่จุด E ระดับการจ้างงานที่ N_f และค่าจ้างที่แท้จริงเท่ากับ $\left(\frac{W}{P}\right)_0$ แต่ถ้าหากค่าจ้างที่เกิดขึ้นอยู่ที่ ณ ระดับ $\left(\frac{W}{P}\right)_1$ ซึ่งสูงกว่าระดับดุลยภาพ จากรูป จะเห็นได้ว่า ณ ระดับ $\left(\frac{W}{P}\right)_1$ นั้นความต้องการของแรงงานจะมีเท่ากับ ON_0 แต่จำนวนของแรงงานที่ต้องการทำงานเท่ากับ ON_1 ก็ทำให้เกิดแรงงานส่วนเกินหรือจำนวนคนว่างงานโดยไม่สมัครใจเท่ากับ N_0N_1 หรือช่วง ab จากระบบการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ในตลาดแรงงาน เมื่อมีแรงงาน ส่วนเกินเกิดขึ้น แรงงานจะแข่งขันกันโดยเสนอตัวเข้าทำงานในระดับค่าจ้างที่เป็นตัวเงินที่ต่ำลง (ในขณะที่ระดับราคาคงที่) ค่าจ้างที่แท้จริงก็จะลดต่ำลงมา และมีผลให้มีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้นแรงงานที่ว่างงานเริ่มลดลงเรื่อยๆ ทรายใดที่ยังมีคนว่างงานอยู่ ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินก็จะลดต่ำลงมา

และค่าจ้างที่แท้จริงก็ลดลงเรื่อยๆ จนกระทั่งสามารถจัดภาวะการว่างงานที่เกิดขึ้นนั้นหมดไป คือค่าจ้างที่แท้จริงจะลง มาจนกระทั่งถึง $\left(\frac{W}{P}\right)_0$ และระดับการจ้างงานอยู่ ณ.ระดับ N_F ในทางตรงกันข้ามถ้าค่าจ้างที่แท้จริงอยู่ต่ำกว่าระดับดุลยภาพ และทำให้เกิดความต้องการของแรงงานส่วนเกิน ($N_d > N_s$) การแข่งขันของแรงงานจะทำให้ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้น (ในขณะราคาคงที่) ค่าจ้างที่แท้จริงก็จะเพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่งกลับไปสู่ระดับดุลยภาพ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็แสดงว่าจากการที่ค่าจ้างที่แท้จริงสามารถปรับตัวได้อย่างเสรีตามสภาพของ N_d และ N_s แล้ว ดุลยภาพของตลาดแรงงานก็จะยังคงเกิดขึ้นได้ตลอดไป และ ณ.ระดับดุลยภาพของการจ้างงานในตลาดแรงงานดังกล่าวนี้ก็จะ เป็นระดับของการจ้างงานเต็มที่ (full employment) ในความหมายของนักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกด้วย โดยความหมายของการจ้างงานเต็มที่นี้ หมายถึงระดับการจ้างงานที่สามารถรับแรงงานที่มีความต้องการจะเข้าทำงาน ณ.ระดับค่าจ้างที่เป็นตัวเงินที่เป็นอยู่ในขณะนั้นเข้าทำงานได้ทั้งหมดพอดี ไม่มีแรงงานที่ต้องการทำงาน ณ.ระดับค่าจ้างนั้นแล้วไม่ได้รับเข้าทำงาน หรือไม่มีการว่างงานโดยไม่สมัครใจ (involuntary unemployment) ⁽⁸⁾ ดังนั้น ดุลยภาพของการจ้างงานในตลาดแรงงานของพวกสำนักคลาสสิก ก็จะเป็นระดับการจ้างงานเต็มที่ในความหมายดังกล่าว (N_F) ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นจริงแล้ว ก็หมายความว่าระดับการจ้างงานเต็มที่ที่จะถูกใส่เข้าไปในขบวนการผลิตตามความสัมพันธ์ของการผลิตที่เป็นอยู่ระดับผลผลิตที่ผลิตออกมา (Aggregate outputs หรือ Aggregate supply) ก็จะเป็นผลผลิต ณ.ระดับของการจ้างงานเต็มที่ด้วย และเมื่อกฎของเซย์เป็นจริงก็แสดงว่าดุลยภาพของตลาดสินค้าและบริการก็จะ เป็นดุลยภาพ ณ.ระดับของการจ้างงานเต็มที่ ดังรูป

(8) ณ.ระดับการจ้างงานเต็มที่นั้น ไม่ได้หมายความว่าระบบเศรษฐกิจนั้น แรงงานทุกหน่วยมีงานทำหมดทุกคนไป จะมีแรงงานที่ไม่ได้ทำงานก็คือ พวกที่ไม่มีความต้องการที่จะทำงาน ณ.ระดับค่าจ้างที่เป็นอยู่ ซึ่งพวกนี้ไม่จัดว่าเป็นพวกว่างงานอย่างแท้จริง เป็นแรงงานที่ว่างงานโดยสมัครใจ (Voluntary unemployment)

รูปที่ 6 แสดงความสัมพันธ์คุณภาพของตลาดแรงงานและระดับผลผลิต

ในกรณีที่ เราได้พิจารณาผ่านไปนั้นอยู่ภายใต้ข้อสมมุติที่กำหนดให้ราคาสินค้าโดยทั่วไปมีค่าคงที่ ดังนั้น เมื่อค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเปลี่ยนแปลงไปก็จะทำให้ค่าจ้างที่แท้จริงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย แต่สำหรับการที่เรากำหนดให้ราคาคงที่นั้นอาจจะไม่สอดคล้องกับสภาพความจริงที่ระดับราคาอาจเปลี่ยนแปลงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าราคาสินค้าเกิดเปลี่ยนแปลงตามไปกับค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน และการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในสัดส่วนเดียวกัน หรือมากกว่าด้วยแล้ว เช่นนี้การปรับตัวของค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน จะไม่สามารถปรับให้ค่าจ้างที่แท้จริงกลับมายู่ ณ. ระดับคุณภาพได้อีก เช่นในกรณีที่เกิดการว่างงานค่าจ้างที่แท้จริงอยู่สูงกว่าระดับคุณภาพ

จากการแข่งขันในตลาดแรงงานค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะลดต่ำลงมา ในขณะที่เดียวกันถ้าระดับราคาเกิดลดตามลงมาในสัดส่วนเดียวกัน ผลก็คือค่าจ้างที่แท้จริงจะไม่เปลี่ยนแปลง ภาวะการว่างงานที่เกิดขึ้นก็ยังคงอยู่ในระดับเดิม ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินก็จะลดลงต่อไปอีก ระดับราคาก็เช่นเดียวกันจะลดต่ำตามไป และถ้าค่าจ้างที่แท้จริงยังคงไม่เปลี่ยนแปลง ภาวะการว่างงานก็ยังคงมีอยู่เท่าเดิม ทั้งค่าจ้างและระดับราคาก็จะปรับตัวลดต่ำไปเรื่อยๆ หรือที่เราเรียกว่าเป็นปรากฏการณ์ของการเกิด "Wage - price spiral" อย่างไม่มีจบสิ้น และคุณภาพในตลาดแรงงานก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้

ต่อไปมาพิจารณากันว่าระดับราคาจะมีการเปลี่ยนแปลงตามการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจริงหรือไม่? คำตอบในเรื่องนี้พบว่าเป็นไปได้ว่าระดับราคาจะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน อาจอธิบายความสัมพันธ์ได้โดยพิจารณาในแง่ของผู้ผลิต ค่าจ้างซึ่งถือเป็นต้นทุนการผลิตส่วนใหญ่เมื่อลดต่ำลงก็ทำให้ต้นทุนโดยส่วนรวมลดต่ำลงตามไปด้วย เมื่อต้นทุนถูกลงระดับราคาสินค้าก็มีแนวโน้มลดต่ำลงตามไปด้วย ในแง่ของแรงงานในฐานะผู้บริโภค เมื่อรายได้จากค่าจ้างที่ได้รับลดต่ำลง ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ ก็ลดต่ำลง ระดับราคาสินค้าก็มีแนวโน้มลดต่ำลงมาด้วย ในทางตรงข้ามก็จะเช่นกัน เมื่อค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเพิ่มสูงขึ้น ระดับราคาก็จะมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้จริงแล้วโอกาสของการเกิด Wage - price Spiral โดยที่ไม่ีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่แท้จริงก็อาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ นั่นหมายถึง ระดับการจ้างแรงงานไม่จำเป็นต้องถูกกำหนด ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่เสมอไป

คำอธิบายในเรื่องเหล่านี้ของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกว่า ถึงแม้ระดับราคาจะมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงตามการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาจะเปลี่ยนแปลงไปในสัดส่วนที่ต่ำกว่าการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างก็เป็นตัวเงิน เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่เป็นตัวเงินก็จะทำให้ค่าจ้างที่แท้จริงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เหตุผลที่ใช้อ้างอิงเพื่อสนับสนุนคำอธิบายดังกล่าวก็มาจากการยอมรับที่เกี่ยวกับ

พฤติกรรมการณ์เงินของสังคม และความจริงที่เกิดขึ้นจากทฤษฎีปริมาณเงิน (Quantity Theory of Money)

ในระบบของคลาสสิคทฤษฎีปริมาณเงิน เป็นทั้งทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดระดับราคาและทฤษฎีที่กำหนดค่าใช้จ่ายรวมของระบบเศรษฐกิจ⁽⁹⁾ โดยความเชื่อที่ว่าเงินไม่สามารถก่อให้เกิดความพอใจที่เพิ่มขึ้นแต่อย่างใดโดยตัวของมันเอง เงินมีหน้าที่เพียงเพื่อสนองให้เกิดความสวดกสบายในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น ดังนั้น จึงเชื่อว่าจะไม่มีบุคคลใดที่มีความต้องการที่จะถือเงินไว้เฉยๆ (idle balance) อย่างจริงจัง ทุกด้านจะถือเงินไว้ในจำนวนที่เพียงพอแก่การเชื่อมโยงการเกิดขึ้นของรายรับกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นเท่านั้น ค่าเฉลี่ยของอัตราหมุนเวียนของเงิน (Velocity of Circulation of money) ซึ่งถูกกำหนดโดยปัจจัยทางด้านสถาบัน (institutional factors) เช่น ความถี่และความพอดีกันระหว่างรายรับกับรายจ่ายระบบการคมนาคม, รูปแบบลักษณะการรวมตัวของอุตสาหกรรม เป็นต้น มีค่าคงที่จากสมการของการแลกเปลี่ยนโดย Irving Fisher ดังนี้

$$MV = PY$$

M คือ ปริมาณเงินหมุนเวียนในขณะใดขณะหนึ่งมีค่าคงที่

V คือ อัตราการหมุนเวียนของเงินถูกกำหนดจากปัจจัยทางด้านสถาบัน และมีค่าคงที่

PY คือ มูลค่าของผลผลิตขั้นสุดท้ายหรือมูลค่าของรายได้ประชาชาติ

เมื่อ M คงที่ V คงที่ มูลค่าของ PY ก็คงที่ตามไปด้วย สมการดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงความจริงของการแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้น คือรายจ่ายรวม (MV) ที่เกิดขึ้นจะมีมูลค่าที่เท่ากับรายรับรวมที่ได้จากการขายสินค้าและบริการ (PY) เสมอ จากความจริงที่ได้รับจากสมการนี้ เราจะสามารถนำมาใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาได้

(9) Edward Shapiro, เคยอ้างแล้ว, P.P.401-403

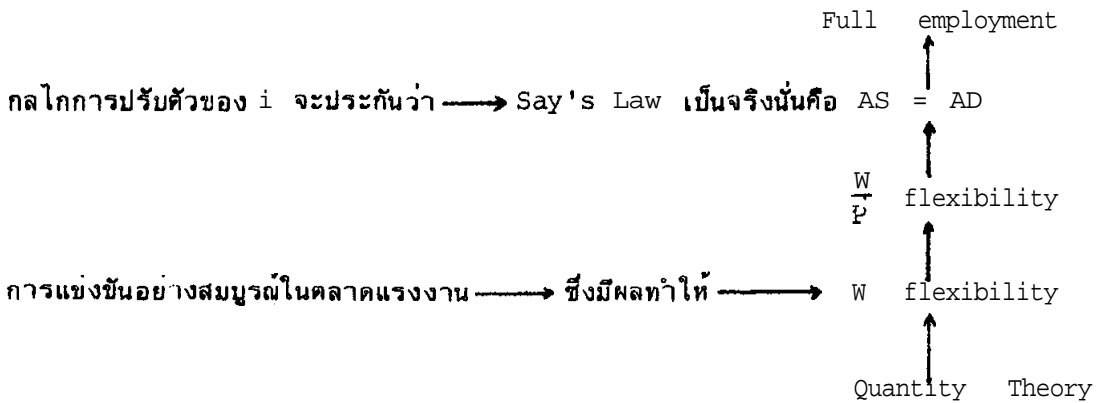
โดยจะเริ่มต้นจากการเกิดขึ้นของภาวะการว่างงานที่ไม่สมัครใจในตลาดแรงงานจากการแข่งขันก็จะทำให้ W ลดต่ำลง และระดับราคาก็มีแนวโน้มลดตามลงมาสมมุติเป็นสัดส่วนเดียวกับการลดลงของ W ผลก็คือ $\frac{W}{P}$ ไม่เปลี่ยนแปลง ระดับการจ้างงานและผลผลิตก็ยังคงอยู่เท่าเดิม (Y ในสมการครั้งที่) แต่การที่ P ลดลงก็จะมีผลทำให้ PY ลดลงในสัดส่วนเดียวกันด้วย แต่จากความเป็นจริงของสมการแลกเปลี่ยนของ Fisher การลดลงของ PY หมายถึงการที่ MV จะต้องลดลงด้วย (ในสัดส่วนเดียวกัน) แต่จากการที่ M และ V คงที่ ดังนั้น $MV > PY$ ซึ่งเป็นสภาพที่ขาดความสมบูรณ์ การปรับตัวจะเกิดขึ้น เมื่อ PY ลดลงก็จะมีผลต่อพฤติกรรมความต้องการถือเงินของสังคมจะลดน้อยลงไปด้วย (เพราะต้องการถือเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการตามมูลค่าของ PY เท่านั้น) จากปริมาณเงินที่มีอยู่กับการถือเงินที่ลดจำนวนลง ก็จะทำให้เกิดปริมาณเงินส่วนเกินเกิดขึ้น จากการที่คนในสังคมไม่มีใครที่ต้องการจะถือเงินไว้เฉยๆ ก็จะทำให้เกิดความพยายามที่จะจัดปริมาณเงินส่วนเกินเหล่านั้นโดยนำเงินส่วนเกินออกมาใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ค่าใช้จ่ายรวมในระบบ เศรษฐกิจก็จะเพิ่มสูงขึ้น ระดับราคาก็มีแนวโน้มที่จะถูกผลักดันให้เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น ผลโดยสุทธิของระดับราคาที่ลดลงจากการลดลงของค่าจ้างที่เป็นตัวเงินก็就会被ต้านทาน (resisting) ไว้ทำให้ระดับราคาที่สุดลงจะลดลงน้อยกว่าการลดลงของค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน เมื่อ เป็น เช่นนี้ $\frac{W}{P}$ ก็จะลดต่ำลง การจ้างงานในตลาดแรงงานก็จะเพิ่มสูงขึ้น ผลผลิตก็จะเพิ่มขึ้น โดยการจ้างงานจะเพิ่มขึ้นจนถึงระดับการจ้างงานเต็มที่ (N_F) ผลผลิตที่ผลิตได้ก็จะ เป็นระดับการจ้างงานเต็มที่ด้วย (Y_F) เมื่อ Y เพิ่มขึ้น MV กับ PY ก็จะกลับมาเท่ากันอีกครั้งหนึ่ง โดยการเพิ่มขึ้นของ Y จะชดเชยพอดีกับการลดลงของ P

จากคำอธิบายดังกล่าวนี้จึง เป็นการสนับสนุนความคิดเห็นของนัก เศรษฐศาสตร์คลาสสิกที่ว่าถึงแม้ระดับราคาจะ เปลี่ยนแปลงตาม ไปกับการ เปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่เป็นตัวเงินก็ตาม แต่การ เปลี่ยนแปลงของระดับราคาจะน้อยกว่าการ เปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน ดังนั้น เมื่อ W เปลี่ยนแปลงไป $\frac{W}{P}$ ก็จะ เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดุลยภาพในตลาด

แรงงานก็จะยังคงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา (ภายหลังการปรับตัว) หรือแสดงว่าระดับการจ้าง
 แรงงานจะเป็น ณ.ระดับการจ้างงานเต็มที่เสมอ

เช่นนี้ก็จะมีความหมายได้ว่า ดุลยภาพของตลาดสินค้าและบริการ ($AD = AS$)

นั้น เป็นดุลยภาพที่กำหนด ณ.ระดับการจ้างงานเต็มที่เสมอ และสามารถสรุปโครงสร้างความ
 สัมพันธ์ดังกล่าวอย่างย่อๆ สำหรับระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของสำนักคลาสสิกได้ ดังนี้.-

$$W \downarrow \longrightarrow P \downarrow \text{ (สัดส่วนเกี่ยวข้อง)} \longrightarrow MV > PY : PY \downarrow \longrightarrow Md_1 \longrightarrow Md < Ms \longrightarrow$$

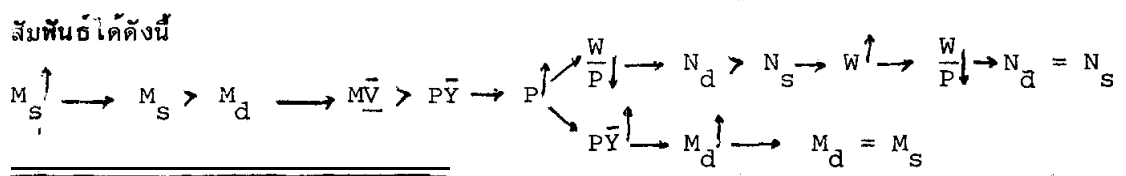
$$AD \uparrow \longrightarrow P? \longrightarrow \frac{W}{P} \downarrow \longrightarrow N \uparrow \longrightarrow y \uparrow \longrightarrow Mv = PY$$

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปข้อสมมุติฐานในระบบของคลาสสิกได้ดังนี้

1. ราคาและค่าจ้างเคลื่อนไหวขึ้นลงได้โดยเสรี เป็นไปตามกลไกการแข่งขันที่สมบูรณ์
2. ไม่มีผู้ใดต้องการที่จะถือเงินไว้เฉยๆ (idle balance) เงินทำหน้าที่ของการเป็นสื่อ
 กลางในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น
3. อัตราการหมุนเวียนของเงินถูกกำหนดมาจากปัจจัยทางด้านสถาบันตามโครงสร้างเศรษฐกิจ
 และสังคม และเชื่อว่าอัตราการหมุนเวียนนี้มีค่าคงที่
4. ทภาวะเศรษฐกิจโดยปกติทั่วไปจะเป็นภาวะที่อยู่ในระดับของการจ้างงานเต็มที่เสมอ

ต่อจากนี้เราก็จะพิจารณาถึงขบวนการความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงตัวแปรเศรษฐกิจของภาคการเงิน (จะหมายถึงปริมาณเงิน) ที่จะมีต่อตัวแปรของภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงในแนวความคิดของพวกสำนักคลาสสิก

เริ่มจากดุลยภาพหนึ่งของระบบเศรษฐกิจส่วนรวม ถ้าปริมาณเงินหมุนเวียนถูกทำให้เพิ่มขึ้น (โดยมาตรการใดๆ ก็ตามของเจ้าหน้าที่ธนาคารกลาง) ปริมาณเงินส่วนที่เพิ่มนี้ก็จะกลายเป็นปริมาณเงินส่วนเกิน (excess supply) หรือ $M_s > M_d$ ประชาชนผู้มีเงินส่วนเกินเหล่านี้ก็จะพยายามกำจัดเงินส่วนนี้ โดยการนำออกใช้จ่าย ผลก็คือ ค่าใช้จ่ายรวมของระบบเศรษฐกิจจะเพิ่มสูงขึ้น ($MV \uparrow$) จากปริมาณผลผลิตที่อยู่ ณ.ระดับของการจ้างงานเต็ม ที่ ก็จะทำให้เกิดคิมาณครวม ส่วนเกิน ($MV > PY$) หรือ $AD > AS$ จากกลไกการแข่งขันของตลาดจะผลักดันในราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ($P \uparrow$) ⁽¹⁰⁾ ส่วนหนึ่งของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของ P จะทำให้ $\frac{W}{P}$ ลดต่ำลง ดุลยภาพของตลาดแรงงานจะถูกรบกวนกระเทือน คือ $N_d > N_s$ เกิดคิมาณครวมส่วนเกินของแรงงาน กลไกการแข่งขันของตลาดแรงงานจะทำให้ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเพิ่มสูงขึ้น ($W \uparrow$) และผลักดันให้ $\frac{W}{P}$ เพิ่มสูงตามไปด้วย และนำไปให้เกิดดุลยภาพในตลาดแรงงาน ($N_d = N_s$) อีกครั้งหนึ่ง โดยแรงงานจะอยู่ ณ.ระดับการจ้างงานเต็ม ที่ (N_F) และผลผลิตก็จะอยู่ ณ.ระดับการจ้างงานเต็ม ที่ ($\frac{Y}{P}$)_F เท่าเดิม ส่วนผลกระทบอีกส่วนหนึ่งของการเพิ่มขึ้นของ P จะทำให้มูลค่าของผลผลิต PY เพิ่มขึ้น ความต้องการถือเงินของคนในสังคมก็จะเพิ่มสูงขึ้นเพียงพอที่จะขจัดปริมาณเงินส่วนเกินที่เกิดขึ้น ($M_d = M_s$) เช่นนี้ระบบเศรษฐกิจก็จะกลับเข้าสู่ดุลยภาพโดยทั่วไปอีกครั้งหนึ่ง หรือแสดงขบวนการของความสัมพันธ์ได้ดังนี้

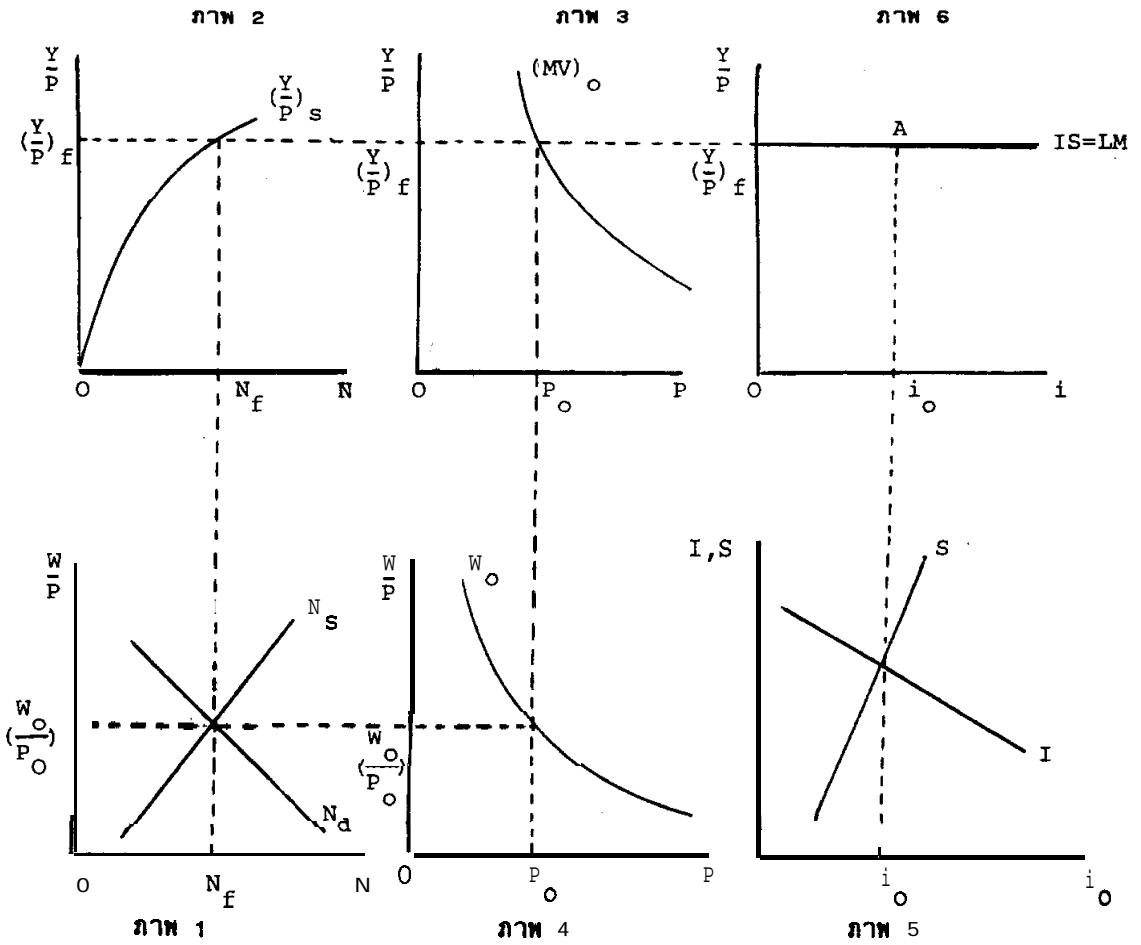

(10) เมื่อ $M_s \uparrow$ ในขณะที่ V คงที่และ Y คงที่ P จะเพิ่มสูงขึ้นในสัดส่วนเดียวกับการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงิน $\left(\frac{\Delta M_s}{M} = \frac{\Delta P}{P} \right)$

จากขบวนการความสัมพันธ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากการเพิ่มปริมาณเงินเข้าไปในระบบเศรษฐกิจ ก็พอจะทำให้ได้รับทราบบทบาทของเงินที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงตัวแปรเศรษฐกิจต่างๆ จะเห็นได้ว่าจากดุลยภาพใหม่ภายหลังการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงิน ตัวแปรเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบกระเทือนให้เปลี่ยนแปลงไปจะมีเพียง 2 ตัวแปรเท่านั้น คือ ค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน (W) และระดับราคา (P) และโดยที่ตัวแปรเศรษฐกิจทั้งสองนี้เป็นเฉพาะแต่ตัวแปรเศรษฐกิจทางการเงิน (Monetary variables) ดังนั้น ข้อสรุปในเรื่องบทบาทของเงินในระบบคลาสสิกเงินจึงไม่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ (Money does not matter)⁽¹¹⁾ ซึ่งข้อสรุปเช่นนี้ เท่ากับไม่เป็นการสนับสนุนให้มีการดำเนินนโยบายการเงินในแง่ที่ว่าไม่สามารถใช้ดำเนินการเพื่อเปลี่ยนแปลงตัวแปรเศรษฐกิจที่แท้จริง เช่นไม่สามารถใช้เพิ่มจำนวนของผลผลิต, จำนวนของการจ้างงาน, ค่าจ้างที่แท้จริง

การพิจารณาบทบาทของเงินในระบบของคลาสสิกอาจจะดูได้จากรูปภาพที่แสดงความสัมพันธ์ของโครงสร้างเศรษฐกิจต่างๆ (multi - sector diagram) ที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นตัวแบบของระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวม ดังรูปที่ 7 ดังต่อไปนี้.

(11) ข้อสรุปเช่นนี้อาจทำให้เกิดความสับสนในเวลาที่จะพิจารณาถึง Policy implication ในระบบของคลาสสิก ที่ได้กล่าวสนับสนุนการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อใช้แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นนักศึกษาต้องทำความเข้าใจว่าในระบบของคลาสสิกอยู่ภายใต้ข้อสมมุติต่างๆ อะไรบ้าง? ปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอะไร? และทำไมจึงสนับสนุนให้ใช้นโยบายการเงิน เป็นนโยบายเศรษฐกิจหลัก จึงจะสามารถมองเห็นได้ถึงความแตกต่างนี้จากข้อสรุปที่เราได้รับมา

รูปที่ 7 แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ของระบบเศรษฐกิจของคลาสสิก

ภาพที่ 1 แสดงถึงการกำหนดขึ้นของดุลยภาพในตลาดแรงงาน ณ จุด E กำหนดอัตราค่าจ้างที่แท้จริงเท่ากับ $(\frac{W}{P})_o$ ระดับการจ้างงานเต็มที่เท่ากับ N_f

ภาพที่ 2 แสดงเส้นการผลิต โดยมีปัจจัยแรงงานเป็นปัจจัยแปรผัน ปัจจัยอันคงที่ จากจำนวนแรงงาน N_F (กำหนดจากภาพ 1) จะผลิตผลผลิตได้เท่ากับ $(\frac{Y}{P})_F$

ภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $(\frac{Y}{P})$ กับ P ภายใต้ข้อกำหนดที่ให้ M และ V คงที่ จากความจริงตามสมการแลกเปลี่ยน $MV = Py$ ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่าง $\frac{Y}{P}$ กับ P จะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม เส้น MV หรือ เส้นติมานต์รวมจะมีลักษณะทอดลาดลงจากซ้ายไปขวาในลักษณะของเส้นที่เป็น "Rectangular Hyperbola" (12) หรือ เส้นนี้ก็คือเส้นติมานต์รวมนั่นเอง ซึ่งแสดงถึงมูลค่าของการใช้จ่ายต่อผลผลิตในระบบเศรษฐกิจภายใต้ M และ V ที่คงที่ การเปลี่ยนแปลงของ M และ/หรือ V จะหมายถึงการเปลี่ยนแปลง (shift) ตำแหน่งของเส้น MV เช่นถ้า M และ/หรือ V เพิ่มขึ้นเส้น MV ก็จะเลื่อนออกไปทางขวามือ และถ้าลดลง เส้น MV ก็จะเลื่อนลงมาทางซ้ายมือ จากรูปเมื่อผลผลิตที่ถูกกำหนดจากภาพ 2 เท่ากับ $(\frac{Y}{P})_F$ ในขณะที่ M และ V คงที่ ระดับราคาจะมีค่าเท่ากับ P_0

ภาพที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าจ้างที่แท้จริงกับระดับราคา โดยกำหนดให้ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินคงที่ เมื่อ W คงที่ $\frac{W}{P}$ กับ P ก็จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม และลักษณะของเส้น W ดังกล่าวก็จะเป็นเส้น rectangular hyperbola เมื่อ W เพิ่มขึ้นเส้น W จะเลื่อนไปทางขวามือ ในขณะที่ W ลดลง เส้น W จะเลื่อนลดลงมาทางซ้ายมือ จากรูป เมื่อค่าจ้างที่เป็นตัวเงินอยู่ระดับหนึ่งที่ทำให้เส้น W เท่ากับ P_0 โดยระดับราคาที่ถูกกำหนดจากภาพที่ 3 เท่ากับ P_0 ตามความสัมพันธ์ของเส้น W_0 ก็จะกำหนดค่าจ้างที่แท้จริงเท่ากับ $\frac{W_0}{P_0}$ ซึ่งสอดคล้องกับค่าจ้างที่แท้จริงดุลยภาพในภาพที่ 1

(12) เนื่องจาก Py หรือรายรับรวมในระบบเศรษฐกิจมีค่าคงที่ ดังนั้น ค่าความยืดหยุ่นของติมานต์ในผลผลิตต่อการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาจะต้องมีค่าเท่ากับหนึ่ง (The unitary elastic demand curve) สำหรับในทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค เส้นติมานต์นี้จะมีลักษณะที่เป็นเส้น rectangular hyperbola

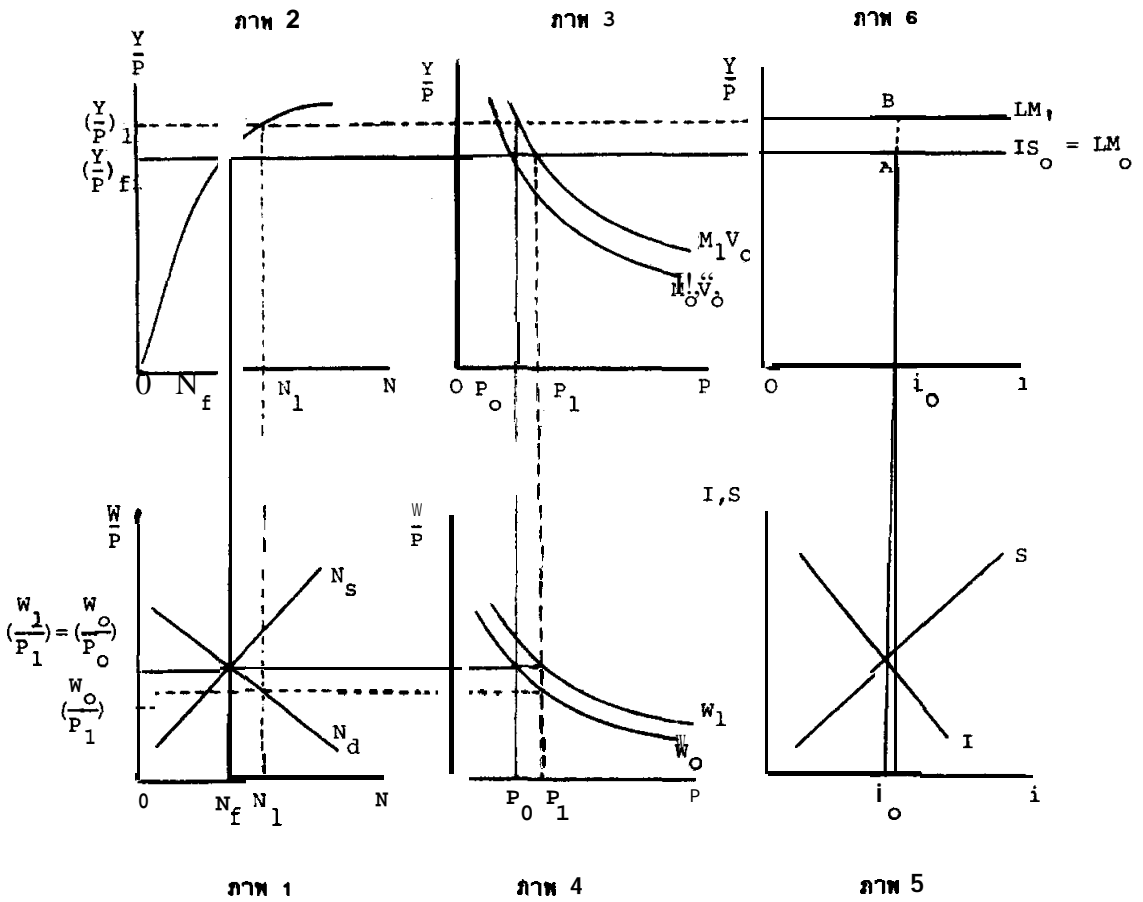
ภาพที่ 5 แสดงภาวะดุลยภาพในตลาดทุนโดยเส้นการออมและเส้นการลงทุนตัดกันกำหนดระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพเท่ากับ i_0

ภาพที่ 6 แสดงดุลยภาพทั่วไปของระบบเศรษฐกิจในสภาวะของเส้น IS/LM เนื่องจากดุลยภาพของตลาดสินค้ามีอยู่ ณ.ระดับรายได้ของการจ้างงานเต็มที่ $(\frac{Y}{P})_f$ เพียงระดับเดียว ดังนั้น ไม่ว่าอัตราดอกเบี้ยจะอยู่ที่ ณ.ระดับใดก็ตามดุลยภาพก็จะกำหนด ณ. $(\frac{Y}{P})_f$ ดังนั้น เส้น IS ในภาพที่ 6 จะเป็นเส้นที่ตั้งฉากกับแกนผลผลิต ณ.ระดับ $(\frac{Y}{P})_f$ เส้น IS ที่ได้คือเส้น IS_0 ส่วนเส้น LM ซึ่งแสดงดุลยภาพในตลาดเงิน ($M_d = M_s$) จากพฤติกรรมการถือเงินมากน้อยเท่าไรถูกกำหนดเป็นสัดส่วนกับระดับรายได้เพียงอย่างเดียว ดังนั้น เมื่อรายได้ที่แท้จริงอยู่ที่ ณ.ระดับการจ้างงานเต็มที่เพียงระดับเดียวดุลยภาพของตลาดเงินจึงเกิดขึ้น ณ.ระดับ $(\frac{Y}{P})_f$ ไม่ว่าอัตราดอกเบี้ยจะเป็นอย่างไรก็ตาม (interest-inelasticity of M_d) ดังนั้น เส้น LM ก็จะเป็นเส้นตั้งฉากกับแกนรายได้โดยเริ่มจากระดับ $(\frac{Y}{P})_f$ เป็นเส้น LM_0 จากเส้น IS_0 และ LM_0 ซึ่งเริ่มจากจุดเดียวกันคือ $(\frac{Y}{P})_f$ และเป็นเส้นตั้งฉากกับแกนรายได้ เพราะฉะนั้น เส้น IS_0 และ LM_0 จะทับเป็นเส้นตรงเส้นเดียวกัน $IS_0 = LM_0$ จากภาพที่ 5 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพที่ทำให้ $S = I$ อยู่ที่ ณ.ระดับ i_0 ดังนั้น ดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมก็จะอยู่ที่ ณ.ระดับ $(\frac{Y}{P})_f$ และ i_0 ที่จุด A ในภาพ

จากภาพต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว เป็นภาพที่แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ของระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวม ณ.ระดับดุลยภาพหนึ่ง ซึ่งเราสามารถที่จะแสดงต่อไปได้ถึงบทบาทของการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินได้ โดยถ้าเราสมมุติให้ปริมาณเงินเพิ่มสูงขึ้นจาก M_0 เป็น M_1 จากภาพที่ 3 เมื่อปริมาณเงินเพิ่มสูงขึ้น เส้น MV จะเลื่อนออกมาทางขวาเมื่อเท่ากับการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินคือ เป็นเส้น M_1V_0 จากรูปที่ 8 ในขณะที่ปริมาณเพิ่มขึ้น เส้น LM จะเลื่อนสูงขึ้นตามภาพเป็นเส้น LM_1 ณ.ระดับรายได้ที่แท้จริง $(\frac{Y}{P})_1$ (ในขณะที่ระดับราคายังคงไม่เปลี่ยนแปลงคือ P_0) อัตราดอกเบี้ยคงเดิมคือ i_0 หรือจุด B ในภาพที่ 8 จากการเพิ่มของเส้น MV เป็นเส้น M_1V_0 ในขณะที่ $\frac{Y}{P}$ คงเดิม จากภาพที่ 3 ระดับราคาก็จะเพิ่มสูง

ขึ้นจาก P_0 มาเป็น P_1 (จากแรงกดดันของ $AD > AS$) เมื่อราคาเพิ่มสูงขึ้นในขณะที่ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินระดับหนึ่งคือ W_0 ตามภาพที่ 4 ค่าจ้างที่แท้จริงจะลดต่ำลงจาก $(\frac{W_0}{P_0})$ มาเป็น $(\frac{W_0}{P_1})$ ผลก็จะทำให้เกิดปริมาณคำสั่งซื้อของแรงงาน (N_D N_S) ในภาพที่ 1 จากการแข่งขันค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นจาก W_0 ไปเป็น W_1 เส้น W_0 จะเลื่อนไปทางขวามือจนกระทั่งเป็นเส้น W_1 ในภาพที่ 4 ณ. W_1 และ P_1 ค่าจ้างที่แท้จริง $(\frac{W_1}{P_1})$ จะสามารถทำให้ $N_D > N_S$ ที่เกิดขึ้นหายหมดไปในภาพที่ 1 คุลยภาพของการจ้างงานกลับมาสู่ที่เดิมอีกครั้งหนึ่ง การจ้างงาน N_F คงเดิม ค่าจ้างที่แท้จริง $(\frac{W_1}{P_1})$ ซึ่งเท่ากับ $(\frac{W_0}{P_0})$ ซึ่งเป็นระดับค่าจ้างที่แท้จริงก่อนเพิ่มปริมาณเงิน เมื่อการจ้างงานเท่าเดิม ผลผลิตก็ไม่เปลี่ยนแปลง $(\frac{Y}{P})_F$ จากภาพที่ 6 ในขณะที่ราคากำลังเพิ่มขึ้นจาก P_0 เป็น P_1 นั้น ปริมาณเงินที่แท้จริง $(\frac{MS}{P})$ จะลดลง ดังนั้นจึงเกิด $\frac{Md}{P} > \frac{MS}{P}$ ผลก็คือจะทำให้เส้น LM_1 เลื่อนต่ำลงมาเรื่อยๆ จนกระทั่งถึงระดับ $(\frac{Y}{P})_F$ ก็จะมีผลทำให้ $\frac{Md}{P} = \frac{MS}{P}$ นั่นคือเส้น LM จะกลับลงมาทับเส้น IS_0 เส้นเดิมอีกครั้งหนึ่ง $IS_0 = LM_1$ คุลยภาพทั่วไปกลับไปเหมือนอยู่ ณ. จุด A ตามเดิม

ผลที่เกิดขึ้นจากการเพิ่มปริมาณเงินในภาพที่ 3 มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรเศรษฐกิจ คือค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน จาก W_0 เป็น W_1 ในภาพที่ 4 และระดับราคาเพิ่มขึ้นจาก P_0 เป็น P_1 ในรูปที่ 3 และ 4 และรายได้ที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้นจาก $P_0 Y_F$ เป็น $P_1 Y_F$ เท่านั้น จากการพิจารณาบทบาทของเงินจากรูปภาพ ก็จะทำให้เห็นได้ชัดเจนมากขึ้นถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงิน ข้อสรุปก็ได้แบบเดียวกับที่ได้จากการพิจารณาในครั้งแรก คือ money does not matter

รูปที่ 7 แสดงการเพิ่มปริมาณเงินในระบบของคลาสสิก

จากบทบาทของเงินในระบบของคลาสสิกที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงตัวแปรเศรษฐกิจที่แท้จริงได้เลย เพียงแต่สามารถเปลี่ยนแปลงตัวแปรที่เป็นตัวเงิน คือ w และ p ให้เปลี่ยนแปลงตามไปในสัดส่วนเดียวกัน เท่านั้น ข้อสรุปที่ว่าบทบาทของเงินไม่มีความสำคัญดังกล่าวนี้ เราจะพบได้ว่าอยู่ภายใต้สมมุติฐานที่ได้กำหนดไว้ เพื่อมิให้การพิจารณาบทบาทของเงินอยู่ใน

วงจำกัดนี้เราก็จะยินยอมให้มีการผ่อนคล่ายข้อสมมุติฐานต่างๆ เหล่านั้น เช่น เทคโนโลยีในการผลิตเพิ่มสูงขึ้น, ผลผลิตภาพของแรงงานเพิ่มสูงขึ้น, ชีพหลายของแรงงานเปลี่ยนแปลงไป, สัดส่วนของความต้องการถือเงิน เปลี่ยนแปลงไป, เกิดความไม่สมบูรณ์ขึ้นของการแข่งขันในตลาดแรงงาน, การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในตลาดทุน เป็นต้น จากการพิจารณาในแนวทางที่เบ็ดเสร็จออกไป เช่นนี้เราก็จะพบความแตกต่างจากข้อสรุปที่ได้รับในเรื่องบทบาทของเงินในระบบของคลาสสิก⁽¹³⁾ ซึ่งโดยสรุปลักษณะต่างๆ ที่สำคัญในระบบของคลาสสิก มีดังนี้.-

1. คุณภาพของระบบเศรษฐกิจโดยปกติทั่วไปแล้วจะอยู่ ณ .ระดับของการจ้างงานเต็มที่
2. การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมต่างๆ ในตลาดการเงิน จะไม่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่แท้จริงเลย จะสามารถเปลี่ยนแปลงตัวแปรที่เป็นตัวเงินบางตัวเท่านั้น คือ W และ P ให้เปลี่ยนแปลงตามไปในสัดส่วนเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงในตลาดการเงินไม่สามารถเปลี่ยนแปลงตัวแปรเศรษฐกิจที่แท้จริงได้นี้ เรียกว่า "Classical Dichotomy"
3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ ของภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงจะมีผลกระทบต่อทั้งตัวแปรที่แท้จริงและตัวแปรที่เป็นตัวเงิน ซึ่งเป็นการแสดงว่าทกสับของ "Classical Dichotomy" ไม่เป็นความจริง
4. การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในตลาดทุนก็มีผลกระทบที่เกิดขึ้นภายในตลาดทุนเท่านั้น ไม่ได้กระทบต่อส่วนอื่นๆ ของภาคเศรษฐกิจแต่อย่างใด

(13) การพิจารณาในแนวทางนี้ ให้นักศึกษามองคล่ายข้อจำกัดลงไปที่ละอย่าง เช่น กรณีที่ให้ผลผลิตภาพของแรงงานเพิ่มขึ้น หรือเส้น Nd เลื่อนออกมาทางขวามือ ให้นักศึกษาพิจารณาผลสรุปที่เกิดขึ้นว่ามีการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรใดบ้าง ต่อไปก็พิจารณาเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงของเส้น Nd แล้วเปรียบเทียบดูการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรประเภทต่างๆ ก็จะได้บทบาทของเงินในแนวทางที่กว้างขึ้น

หนังสืออ้างอิง

D.G. Pierce & D.M. Shaw, Monetary Economics : Theories, Evidence and Policy, Batterworths, 1974.

Edward Shapiro, Macroeconomic Analysis. 3 rd ed. Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1974.

Gardner Ackley, Macroeconomic Theory, The Macmillan Company New York, 1970.

Gail E.Makinen, Money, The Price level, and Interest Rates, Prentice-Hall, Inc., 1977.

M.F. Gulbertson, Macroeconomic Theory and Stabilization Policy, McGraw-Hill, 1968.

M.J.C. Surrey, Macroeconomic Themes, Oxford University Press, 1976.